

Bludičky.

Román od

Jana Klecandy.

Fortin pohlížel za ním udiveně, až mu zmizel z očí. Pak pohlídl na balíček, který mu mladík byl zanechal, a při zářím měsíce poznal papírové peníze. Chápal z toho všeho jen tolik, že asi peníze ty byly získány nepoctivým způsobem, a on že je má vrátit. Ale komu? Potěšil se, že i to mu bude vysvětleno, až mladík, jehož snad před smrtí zachránil, přijde k němu. A že přijde, věděl jistě. Mladý muž ten ho znal, jak prozradilo moeně jeho pohnutí, když byl zaslechl jména Fortinova.

Vzrušen touto podivnou příhodou, krácel Fortin dále k Malé Straně. Cestou potkával jen málo lidí. Praha spala. Zejména na levém břehu Vltavy kromě noč. ní hlídky i tu i tam osvětleno oikna nenašel ani stopu života.

Fortin volným krokem došel až do Ostruhové ulice, kde zastavil se před jedním domem. Zaujíval se do temných oken starožitného stavení, nad jehož vraty nacházel se v kameni vytesaný znak.

Opřev se zády o protější dům. Fortin dlouho, dlouho díval se na posmournou facadu staré budovy, která patrně vyvolávala v něm živé vzpomínky. Smekl klobouk a druhou rukou vjel si do vlasů, jež byly se mu shrnuly do čela. V tom zaslechl zdola z ulice těžké kroky pozdního chodce, písníčkou si polohlasem veselo zpívajícího.

Fortin nechtěje býti vyrušován, stiskl se blíže k domu, aby tak stínem jeho byl zakryt. Doufal, že ho noční chodce, patrně nějaký veselý kumpán, vracející se z hospody, mine. Ale muž přiblíživ se, ztichl a pohlídl též k domu, do jehož oken dříve byl Fortin se zadíval.

Zastávka ta Fortina zauzrela. Zdálo se mu, že opilec, a tím asi onen člověk die klátivé ehúze byl, viděl ho a chce ho skádlit. Obrátil se tedy směřem ku Praze, leč tím právě upozornil na sebe.

"Hej, příteli ponočený," zvolal na něho muž s rozmarem napíleho člověka, jenž nedovsedl kráčet kolem strážce pořádku, aby ho nepozobil. "Jdu-li pak teď do brě k starému sídlu českých králů? Ale u čerta," vzkřikl náhle hlasem zcela změnčným, jakoby byl mžkem vystřídán. "Toté, nemýlí-li se, sám pan Fortin!"

"Jsem Fortin! Ale odkud mne znáte?" otázal se udiveně oslovený.

"U všech vsudy! Odkud vás znám! Kdo jiný by mohl státi v noci před tímto domem a dívat se do jeho zašlých oken? Ale vy mne nepoznáváte?" Muž rozhodl svůj plášť s několika límeči a posunul veliký klobouk trochu do týla. "Fortin při zářím měsíce poznal o-noho vlasáče z hospůdky na Va-jecném trhu."

"Fortin?" vzkřikl mladý muž hlasem, v němž obražela se radost i úžas. "Fortin! Fortin!" opakoval ještě dvakrát, pak hráb-nuv do kapsy svého kabátu, vy-nal cosi, násilně vnutil do ruky Fortinovy, načez skoro ubíhal pryč, dolů k Starému městu.

"Jsem Brozanský! Ale což má- te tak krátkou paměť? Mé oko je trochu starší a poznal bych vás mne tisíce potmě a zavřenýma oči, ma," mluvil obvyklým svým to- nem pozdní návštěvník hradu čes- kých králů.

"Promiňte! Pro tmu nemohl jsem vás poznati," odvětil Fortin a že si právě vzpomněl, kterak se ho Brozanský u "vorčička" byl ujal, podal mu i ruku, až se mu zdálo, že se nějak podezřele klátí. "Ostatně," dodal žertovně, "mohl jsem vás již dříve poznati po hla- se."

"Tak, tak," hlučně smál se Bro- zanský a hovořil tak hlasitě, že se v tichých ulicích slova jeho da- leko široko rozléhala. "Slyšel jste mne zpívati a kráčet jako na návsí? Ale nemyslete si, že jsem opilec? To jen tak trochu mi ten vlastenecký mok vlezl pod čepici, a já teď cítím potřebu, co jsem v hospodě nemohl udati, dopověděti aspoň těm starožitným, tichým uli- cím, které již pamatují vážnější

věci. Nechce se mi ještě spáti, proto vyšel jsem si nahoru na Hradčany. Ta podivná mne vždy popadne za srdce a udělá ze mne na týden nejlepšího člověka. Tak co, pane kosmopolite, pájdemě spolu?"

K otázce té Fortin hned neod- pověděl. Jednak mruzel ho trochu posměšný ton, kterým Brozanský nazval ho kosmopolitem, jednak se mu nechtělo do společnosti člověka, jenž patrně byl přes míru pil, a teď, ač opilý nebyl, přec trochu z cesty mluvil.

"Nu, nu, jen počkejte, příteli, a nerozpakuje se," vyběhl ho Bro- zanský. "Je dobře, že jsme se tak setkali a k tomu ještě před tímto starým domem. Však jsme si my dva blíží, než vy si myslíte!"

Tato nová zmínka o starém do- mě, před ním stál, způsobila, že Fortin odhodlal se jíti s Brozans- kým.

"Rád s vámi půjdu, ale musíte mi vysvětliti, co znamenají vaše slova a co vte o tomto domě a o mně," řekl.

"Nač bych vám to říkal," zer- tem, ale se smíchem poněkud vy- moseným odvětil Brozanský. "Vte o sobě samém i o tomto domě vte než já, a tak bych vám nic nového povědět nemohl."

"Ne tak," naléhal na něho For- tin. "Vy již po dvakrátě jste prozradil, že mne znáte. Slyšel jsem, co jste o mně řekl svému vlastenskému stolů u vorčička." Proto chei i já vás znáti, chei vě- dět, jak jste zasvěcen do mých osudů a do tajemství tohoto do- mu."

"Ej, hochu, hochu," zakvílel Brozanský a v duševním rozruše- ní, jež bylo zajisté tím větší čím více byl dříve vypil toho vlaste- neckého moku, smekl klobouk. — "Nechme toho dnes, nezáležejme o tom. Já dnes přec jen trochu vie pil a zmohlo mne to. — V ta- kovéhle náladě nechci s vámi o těchto věcech mluvit! Až jindy — jindy si povíme, proč i já se chodívám modlit k tomu kameni bez nápisu, kam vy nosíte své věn- ce z bílých lílů!"

Fortin sklopil hlavu. Tato vzpo- mínka a smutný hlas muže, jenž jakoby byl rázem vystřízlivěl ze svého opojení, moeně naň účinko- vala. Ale cítil, že má před sebou přítele a k tomu člověka staršího, jehož tajemství musil respektovat.

"Pojďme tedy, kam vy si pře- jete," řekl, chopiv Brozanského pod paži. "A o tom nebudeme mluvit, až vy sám za dobré uzná- te."

Brozanský moeně přitiskl jeho ruku loktem k sobě pozvedl dru- hou s kloboukem do výše a pak narazil si svůj širák daleko do tý- la. To vše bylo jakýmsi projevem návahu oči. Na slova se v té chvíli nezmohl.

A tak kráčeli spolu pomalu ml- čky vzhůru ke hradu. Také For- tinovi nebylo právě do řeči, i byl tomu rád, že mohl se zatím oddati klidné myšlénkám a vzpomínkám, jež podivný onen muž byl rozbou- řil. Ostatně přihodilo se toho již dnes tak mnoho, co mohl ho vy- rušit z rovnováhy. Ono odpole- dne, strávené v jeho bytě takřka u lože Celestiny, pak setkání s o- ním kandidátem sebevra, enž tolik zajímal, poznav jeho ňo a nyní tento muž, jenž patrně ho znal.

Došedše konce ulice, zatočila se vpravo vzhůru k oné zdi, kde před několika dny Brozanský s Ledo- vem se byl seznámil. Na této mí- stě i dnes Brozanský se zastavil, a jakoby byl nadobro zapomenul, že není sám, zadíval se dolů na místo, poněkud v tajemné polo- šero stříbrného svitu měsíce. Byl to pohled opravdu úchvatně krás- ný, jež škýtala Praha v této chví- li se svými četnými věžmi, s Vy- šehradem v pozadí a se stříbro- lesklým pruhem řeky, v níž obrá- žely se její ostrovy. I Fortin na okamžik zadíval se tam dolů a za- pomněl vše ostatní kolem sebe. — Brozanský první s hlubokým a bolestným pozdechem probral se z toho zadumání. —

"Můj příteli," řekl vře a měk- ce, chopiv Fortina za obě ruce, jež křečovitě stiskl. "Odpusťte, za- pomenu jsem nadobro, že vyzval jsem vás k této noční procházce. Zahrál jsem se tak do tohoto po- hledu čarovného, okouzlujícího. Trávil jsem dlouhá léta v cizině v dobrovolném vyhnanství. Viděl jsem všechny krásy světa, i Řím i Neapol i Konstantinopolis; o nichž říkají, že jsou nejkrásnější města pod sluncem, ale ani v nejpohnu- tější chvíli necítil jsem nikdy to, co cítím, když odtud zadívám se tam dolů."

"Rozumím vám, cítím s vámi," řekl Fortin sám též dojat i pohlé- divši vroucími slovy Brozanského.

"Aeh, ne, ne!" horoval muž. — "Toho neříkejte! Rozumíte snad, chápete má rozčilení, dovedete si je vysvětliti, ale se mnou necítíte. Nemůžete, poněvadž vám Praha není tím, čím je mně! Aeh, Praha má, Praho," volal v extasi, spína- je ruce nad dřimajícím městem. "Jako před lety, když malý stu- dentik s nyslí naplněnou starými bájnemi a tobe přišel jsem od nás z hor a tady odtud modlil jsem se právě k tvé velké, slavné minulos- ti a za tvou budoucnost, tak mo- dlím se i dnes! Tvůj obraz prová- dě mne na všech cestách světem, tvé světle probleskovalo mi čirou temnotou i ve chvílích, kdy již zrak můj se trhal a kdy přestal jsem věřiti, že té kdy ještě zhléd- nu. A tu modlívám jsem se: Prahu vidět a pak zemřít! Ale dnes, dnes kdy zase v sobě cítím sílu, dnes se modlím, abych dříve ještě než zemru, viděl tebe v sterém le- sku tvém a slávě!"

Kdesi vzadu od náměstí před hradem ozvaly se těžké, odměřené kroky. — Brozanský je zaslechl a prudce sebou trhnul, chopil For- tina pod paži.

"Pojďte, sie nás seberou, nebo aspoň budou nás vyslyšet, co tu děláme!"

A volným krokem, polohasitě si zpívaje jakous německou písečkou, přišel k němu s Fortinem, skoro ho před sebou strkaje, dolů, od- kud byli přišli. — Vojenská hlíd- ka, závodě s dvěma muži, pře- dšla je svým adměřeným krokem a zatočila se, vidone dva siusně o- děné lidi, patrně vracející se z nějaké pitky, nahoru vpravo do Hluboké cesty.

"Schválně jsem si tak prozpě- voval," řekl Brozanský, když za- se kolem nich vše ztichlo. "Noční pijáci — to nejsou podezřelí lidé. Kdyby nás byli slyšeli vážně a rozumně mluvit, snad by nás byli zastavili. Nu, a já se raději pro- spím za branou v hradebním pří- kopě, než na strážnici mezi těmi otroky!"

"Jakže, v hradebním příkopě?" udiveně se zeptal Fortin.

"Nu ano! Což na tom divného? Na svých toulkách světem jak ča- sto spal jsem s kamenem pod hlavou, přikryt svým pláštěm nebo zahraňbou do spadlého listí. A zde v Praze již několik nočí jsem pře- spal na kostelních schodech tu i tam ve stínu sloupů. Polieajti, jestliže si mne někdy po- šimli, měli mne nepochybně za opilece, který nemohl najít cestu k domo- vu, a to je pravda, k opicím se chová vaše police tak benevolet- ně, jako tam dole!"

Oba mužové se na okamžik odml- čeli. Na Fortina přiznání Brozans- kého němilo poněkud nemilý do- jem. Nebylo sice v tehdejších do- bách nic divného, když cizí lidé, nemajíc na noech nebo zejména v době svatojanské pouti, přespá- vali v podloubích neb na stupních chrámů, všemž jim nikdo nepřeká- žel. Ale to byl sprostý lid, o- povzelen venkované, a pan For- tin byl pán vyrostlý nepochybně v nadbytku a v dobré společnosti.

Po chvíli teprve, právě když minuli bezděky zrychleným kro- kem dům, před nímž se byli dříve setkali, Brozanský opět se rozho- řil.

"Řekl jste prve, že jste mne sly- šel, když jsem se za vás soudru- hům svým zaručoval. Ano, řekl jsem, že mezi nás přijdete a že budete tělem i duší naším."

Fortin sbou trhl, chtěje cosi namí- tati.

"Nezmejte sebou, neodporuj- te! Vždyť nechci vás násilně za- vléci do našeho kruhu. Není toho třeba, vy přijdete sám! Vy jste člověk dobrý, slechtný, jak ne- může ani býti jinak, poněvadž vás vychovála vaše matka. Vy jste zamilován láskou k vašemu lidstvu, jak jste se tomu naučil od něme-

ckých filosofů. Dobrá, také já přejú všem lidem. Ej, k čertu, však jsem se dosti bíl a dost krve- prolil za dobro všech možných pronárodů, i takových, kteří má- Slovanům nikdy nic dobrého ne- prokázali. — Ale, příteli můj, mi- lovat lidstvo, to je nesmysl — to- tiž to je ukrutně krásná teorie, ale náramně hloupá teorie, když se neprovádí prakticky tak, bych nejdříve miloval ty, kteří jsou mi nejbližší!"

"Neznám bližších ani vzdáleně- ších, znám jen bližší!"

"To je náramně krásně řečeno! Tuze krásně," posmíval se řekl Brozanský. "Ale o tom se s vámi prozatím nebudu hádat. To jsou věci, jichž nemožno dokazovat, pokud eit se neozve. Počkáme, příteli, počkáme, až se hlas krve vaší ohlásí. A ta chvíle nadejde. Bůh ví, že nadejde! Ale dobrá, zatím se dvejme na vše se stano- viska vašeho, všelidského. Na tom jsem stál i já, když jsem pomáhal Němcům, Polákům, Vlachům i Ře- kům bojovati za svobodu! — Nu, vy přece věříte, že všichni lidé jsou si rovni, všichni že mají prá- vo žiti důstojně, svobodně život? Dobrá, neříkejte to; vím to, vě- řím vám. A proto právě musíte nezi nás, kteří jsme bojovníky za práva a svobodu toho národa u- jařmeného a ubídněho."

"Pro svobodu, hudič," zanícen- odvětil Fortin. "Věřte mne tam, kde lidé za svobodu bojují a umí- rají, a půjdu s vámi. Budu bo- jovat i umírat rád! Ale ty malé- cherné snahy nepatrného hlouč- ků pronároda, který v kulturním světě nic neznamena, než nepatr- nou překážku kulturním pokro- kům, — ō, pro ty mne nerozpá- líte!"

"Křivdíte, ale nehnáváte se na- vás, poněvadž to není váš vinou, že neznáte nás, naši minulost a že nerozumíte našim snahám. Vaši filosofové vás nepájeli z nekaleho pramene. Zkálili ho jedni svou nenávisť, druzí svou neznalostí. Ale vy prohlédnete! Proč mluvíte o nepatrném hloučku lidí, Arno- ste! Proč o snahách maliche- rných?"

Fortin prudce sebou trhl, když cizinec pojmenoval ho křestním jeho jménem. Ale Brozanský v rozvášněném svém si toho ani nepo- všiml a myslé, že mu chce odporo- vati, mluvil tím nadšeněji dále.

"Slycháte a čtete, že je nás má- lo, že je nás pár těch hospodských společností, z nichž jednu jste po- znal. Znáte jen Prahu a snad je- ště některá jiná města, jež die ze- vnojšiho náteru pokládáte za ně- mecká. Ale o tom širém venkově, kde žijí statisíce, ano miliony lí- du, hlásícího se k svému původu, lidu, jenž si zachoval svůj jazyk, svou kulturní svéráznost, o tom nevíte nic. A tomu lidu běrou je- ho jazyk, jeho zvyky, to vše, co památkou oteu je mu posvěceno, a to zdá se vám malicherným? A i v těch městech, jež na pohled jsou německá, žije lid náš, lid, jenž by byl rád českým, kdyby to českým býti nezneužíval nebo aspoň ne- dělalo směšným?"

"Nuže, já chápu, že je pro vás bolestno vzdát se věci, jež jsou odkazem po vašich předcích. Ale na tom se nedá nic měniti. Je to přirozený běh světa. Národové kulturně slabší, národové méně vzdělaní podléhají silnějším a též vzdělanějším, zejména těm, od nichž vzdělání přijali. Nepopřete přece, že vy Čechové jste odeho- vaneí německé kultury?"

Oba mužové za hovořu došli na Karlov most a Brozanský bezděky stanul a zahleděl se v tu stranu, kde nad Vltavou zvedaly se tem- né obrysy Vyšehradu.

"Co mi tu mluvíte o německé kultuře?" zvolal prudce. "Snad věříte v dobrodini, za než my Če- chové jsme Němcům zavázáni?"

"Jakž nevěřiti, třeba že jsem o- tom nemluvil?" odvětil Fortin po- kréj rameny.

"Ó Arnošte, Arnošte," zahře- koval Brozanský trpce. "Vy ani nevíte, kolik surovosti a lži je v těchto slovech vašich. Vypínají se nad nás, namlouvají nám, že oni byli nám učiteli a vše, co máme a umíme, z nich že jest. Ale toho nevědí nebo vědět nechtějí, že dří- ve nám daleko více vzali. Ano, příteli, teď Němci mají knih více než my a lepších a i nás nutí, aby- chom z nich se učili, ale že nám po- staletí knihy brali a páliili, nás že po staletí zdržovali stálými vojna- mi od volného kulturního rozvoje, o tom nevíte? Řeknete snad, že i

to křesťanství od nich nám při- šlo? Oj — tam v dáli Vyšehrad — vidíte ho? Vlastně byehom mě- li, my vlasteneí ty Hradčany ná- vidět a choditi modlit se na na- šem svatém Vyšehradě, který je pro nás symbolem naší, slovanské kultury. Nu, vám snad i to bude k útrpnému smíchu, protože ne- znáte slavné minulosti svého ná- roda. Ale naučím vás, zasvětim vás!"

Kdesi před nimi zavzučely kro- ky na kameni mostního chodníku a Brozanský ztichl. Mlčky krá- čeli ku předu.

Pomalu docházeli dva muže, kteří zabránili byli v hlasitý roz- hovor, takže ani neslyšeli, že kdo- za nimi kráči.

Pokračování.

ZDARMA

naši novou knihu a poučení, které povi Vám, jak jak léčit doma

Ochluchnutí [Katarh a Záduchu.

Posleme

Jednoměsíční léčení zdarma

k vykouzení každé osoby, která trpí ochluchnutím, bulením v hlavě, katarhem, záduchem a nemocí průdušek, že naše léčení jest nejlepším ve světě. Nezáleží na tom, kde bydlíte, kdo nemocí vás vyvolal, nebo kdo prohlásil váš případ za nevyřešitelný, napíše nám všechno o vašem pří- padu a předělněm-li se, že je vyřešitelným, naši novou metodu, pošleme vám jednoměsíční léčení zdarma ku vykouzení a nebude vás to stát ani centu. Píšte nám dnes! Nabídka tato trvá, ba že se více neoděví. Adresa

Dr. BRANAMAN CO.,

308 New York Life Bldg., Omaha, Neb.

— Předplatte se na "Pokrok" do Čech, pouze \$2.00 ročně.

TELLMORE

Jest výtečný druh whisky, jejíž výhradními rezezt'ateli jsou

Atlas Wine and Liquor Co.,

VELKOBOCHODNÍCI A IMPORTÉŘI

659-61 Blue Island Ave., CHICAGO, ILLS.

Zaručena die vládním zákonem o čistých potravinách a lékách.

441f **JOHN J. FLORIAN,** cestující jednatel.

Dobré pivo jest lék

Plzeňské pivo v láhviích

z pivovaru

FREMONT BRW'G CO.

FREMONT, NEB.

Jest vařeno z nejlepšího sladu a z českého chmele. Toto pivo obsahuje pouze tři procenta lihu a proto jest všeobecně oblíbené a odporučené lékaři. Pakli se chcete posilnit, objed- nejte si je!

Metz Bro's Brewing Co.

Nejstarší pivovar v Omaze

TELEFON DOUGLAS 110

Vaří nejlepší pivo soudkové i lahvové na celém světě

ED. MAURERA RESTAURANT A HOSTINEC.

Nejstarší a nejlepší místo pro schůzku-jest

v čísle 1306 Farnam ulice.

Pravá importovaná piva na šepu. **PLZEŇSKÉ** z Městanského pivovaru v Plzni v Čechách. Hobrau Munich Bavaria pivo. Pivo Anheuser-Busch s světovýmá Faust získalo rozsáhlou reputaci. **Kavárna pro dámy nalézá se na druhé podlaže.**

401f

STORZ BREWING COMPANY

vaří a stačí do lahvi

TRIUMPH A BLUE RIBBON PIVO.

Nejlepší na západě.

OMAHA, NEB.

191f

Výborná vína kalifornská aimportova- ná. vody minerální, brandy a všeho druhu li- hoviny zasílají se do všech částí Spoj. Států. Píšte si o cenník!

Jos. Bernard, 620 Blue Island Avenue, CHICAGO, ILLINOIS.